АНОТАЦІЇ

Олена Гнатів

Роль наукових товариств у природоохоронному вихованні учнівської молоді (20–30 років XX століття)

Досліджено роль наукових природничих товариств у природоохоронному вихованні учнівської молоді в 20–30 рр. XX століття. З'ясовано, що їх організаційно-наукова та просвітницька діяльність відповідала назрілим потребам перебудови системи освіти в Україні і була підпорядкована розв'язанню найголовніших соціально-педагогічних завдань. У цей період проблеми охорони природи були предметом дослідження цілого комплексу наук, відбувались пошуки нових форм і методів природоохоронного виховання підростаючого покоління. Важливого значення у своїй діяльності наукові природничі товариства надавали пропаганді природоохоронних ідей серед учнівської молоді. Ефективними формами цієї пропаганди були екскурсії; масові природоохоронні свята; природничі бібліотеки, музеї, виставки; лекції для вчителів та їх публікації в журналах. Аналіз діяльності наукових природничих товариств у 20–30 рр. XX ст., дає підстави стверджувати, що їх ідеї стосовно природоохоронного виховання учнівської молоді не втратили своєї актуальності і для сучасної системи екологічної освіти та виховання.

***Ключові слова**: природоохоронне виховання, товариства, просвітницька діяльність, охорона природи.*

Исследована роль научных естественных обществ в природоохранном воспитании ученической молодежи в 20–30 гг. XX века. Выяснено, что их организационно-научная и просветительская деятельность отвечала назревшим потребностям перестройки системы образования в Украине и была подчинена решению главнейших социально-педагогических задач. В этот период проблемы охраны природы были предметом исследования целого комплекса наук, осуществлялись поиски новых форм и методов природоохранного воспитания подрастающего поколения. Особое значение в своей деятельности научные общества уделяли пропаганде природоохранных идей среди ученической молодежи. Эффективными формами этой пропаганды были экскурсии; массовые природоохранные праздники; естественные библиотеки, музеи, выставки; лекции для учителей и их публикации в журналах. Анализ деятельности научных естественных обществ в 20–30 гг. XX ст., дает основания утверждать, что их идеи относительно природоохранного воспитания ученической молодежи не потеряли своей актуальности и для современной системы экологического образования и воспитания.

***Ключевые слова**: природоохранное воспитание, общества, охрана природы, просветительськая деятельность.*

The question of scientific natural societies role study is reflected in nature protection education of student's young people in 20–30 XX century. It is found out that their organizationally-scientific and elucidative activity answered the coming to a head necessities of alteration of the Ukrainian education system and was inferior to the decision of the most important socially-pedagogical tasks. In this period problems of conservancy were the objects of research by the whole complex of sciences, there were the searches for new forms and methods of rising generation nature protection education. Important value in its activity scientific natural societies gave to propaganda of nature protections ideas among student's young people. Excursions were the effective forms of this propaganda; mass nature protections holidays; natural libraries, museums, exhibitions; lectures for teachers and their publication in magazines. Analysis of scientific natural societies activity in 20–30 the XX century, grounds to assert that their ideas on nature protection education of student's young people did not lose the actuality and for the modern system of ecological education and upbringing.

Key words: nature protection, societies, conservancy, elucidative activity.

Катерина Іващенко

Педагогічна система А. Макаренка: досвід організації дитячого самоврядування

У статті висвітлено аналіз основних положень педагогічної системи А. Макаренка. Розкривається сутність його поглядів на колектив і колективне виховання. Наводяться особливості організації дитячого самоврядування в роботі з «важкими дітьми». Обґрунтовано значення наукового здобутку ученого у межах означеної проблеми.

***Ключові слова**: «важкі діти», колектив, колективне виховання, педагогічна система, самоврядування.*

В статье представлен анализ основных положений педагогической системы А. Макаренко. Раскрывается сущность его взглядов на коллектив и коллективное воспитание. Представлены особенности организации детского самоуправления в работе с «трудными детьми». Обосновано значение научного достижения ученого в пределах отмеченной проблемы.

***Ключевые слова**: «трудные дети», коллектив, коллективное воспитание, педагогическая система, самоуправление.*

In the article the analysis of substantive provisions of the A. Makarenko's pedagogical system is given. The essence of his thoughts on the collective and collective education is opened up. The features of organization the child's self-government in the work with «heavy in education children» are pointed. The value of scientific achievement of scientist is reasonable within the limits of the marked problem.

Key words: «heavy in education children», collective, collective education, pedagogical system, self-government.

Надія Калініченко

Вплив трудової підготовки на загальний розвиток особистості в педагогіці В. О. Сухомлинського

У статті ґрунтовно проаналізовано погляди В. О. Сухомлинського щодо проблеми впливу трудової підготовки на загальний розвиток особистості учня. Зокрема, презентовано ключові питання технології трудового виховання школярів у Павлиші. Привернено увагу до трудового виховання в родині. Змодельовано виховне середовище Павлиської середньої школи, охарактеризовано та схематично представлено основні його компоненти, параметри виховання вчителя та педагогічного колективу.

***Ключові слова**: трудова підготовка, Павлиська середня школа, В. О. Сухомлинський.*

В статье основательно проанализированы взгляды В. А. Сухомлинского относительно проблемы влияния трудовой подготовки на общее развитие личности ученика. В частности, презентованы ключевые вопросы технологии трудового воспитания школьников в Павлыше. Обращено внимание к трудовому воспитанию в семье. Смоделирована воспитательная среда Павлишской средней школы, охарактеризовано и схематически представлены основные его компоненты, параметры воспитания учителя и педагогического коллектива.

***Ключевые слова**: трудовая подготовка, Павлишская средняя школа, В. А. Сухомлинский.*

Points of view of V. O. Sukhomlynskyi concerning the problem of labor training on the general development of pupils' personality are grounded in the article. In particular, key questions of technologies of pupils' labor education in Pavlysh are presented. Attention is paid to the labor upbringing in the family. Educate environment of Pavlysh secondary school is modeled, its basic components, parameters of teacher's and pedagogical collective upbringing are characterized and presented schematically.

Key words: labor training, Pavlysh secondary school, V. O. Sukhomlynskyi.

Ольга Майструк

Просвітницько-педагогічна діяльність В. Н. Каразіна

У статті досліджено і встановлено основні етапи організаційно-педагогічної діяльності В. Н. Каразіна як важливої передумови вивчення його педагогічної спадщини. Встановлено окремі біографічні відомості з життя і діяльності В. Н. Каразіна. Розглянуто його педагогічні погляди, які висвітлювали необхідність відкриття сільських шкіл і створення спеціальних училищ для жінок. Акцентовано увагу на порушенні вкрай важливої з огляду на перебіг вітчизняної історико-педагогічної науки, проблеми освіти. Проаналізовано його внесок у формування системи народної освіти та роботу з поширення серед української громадськості наукових знань, зокрема просвітницькими установами, заснованими В. Н. Каразіним у селі Кручик, були сільська дума і школа для дітей кріпаків. Розкрито умови, при яких просвітник виступав головним керівником-організатором і пропагандистом поширення освіти, а засновані ним навчальні установи були центром просвітництва селища Кручик.

***Ключові слова**: організаційно-педагогічна діяльність В. Н. Каразіна, сільська школа, повітове училище, освітні проекти, просвітництво.*

В статье исследовано основные этапы организационно-педагогической деятельности В. Н. Каразина как важной предпосылки изучения его педагогического наследия. Охарактеризовано источники, что дало возможность установить отдельные биографические сведения из жизни и деятельности В. Н. Каразина. Рассмотрено его педагогические воззрения, какие освещали необходимость открытия сельских школ и создание специальных школ для женщин. Акцентировано внимание на проблеме образования, как крайне важной предпосылке отечественной историко-педагогической науки. Проанализирован его вклад в формирование системы народного образования и работу по распространению научных знаний среди украинской общественности, в частности просветительскими учреждениями, которые основал В. Н. Каразин в деревне Кручик, были сельская дума и школа для крепостных детей. Раскрыты причины, при каких просветитель выступал главным руководителем, организатором и пропагандистом по распространению образования, а основанные ним учебные учреждения, были центром просветительства

деревни Кручик.

***Ключевые слова**: организационно-педагогическая деятельность В. Н. Каразина, сельская школа, уездное училище, образовательные проекты, просвещение.*

In the article was researched the main stages of organizational-pedagogical activity of V. N. Karazin, as an important pre-condition of study his pedagogical heritage. Was characterized the sources that provided an opportunity to set some biographical information about life and work of V. N. Karazin. We considered his educational views, which covered necessity of opening rural schools and the establishment of special schools for women. Attention is stressed on the problem of education as an extremely important premise of national historical and pedagogical sciences. Was analyzed his contribution to the formation of the system of national education and work on the dissemination of scientific knowledge among Ukrainian public, especially in educational institutions, such as Rural Council and school for children of serfs, which were founded by V. N. Karazin in the village Kruchik. Was also revealed the conditions under which the educator performed major head-organizer and propagandist who had diffused education; establishment institutions, which were formed by him, had become the center of enlightenment in village.

Key words: organizational-pedagogical activity of V. N. Karazina, rural school, district school, educational projects, enlightenment.

Ганна Мірошниченко

Вплив ідей М. Х. Бунге (1823–1895) **на розвиток і вдосконалення університетської освіти**

У статті виокремлено і проаналізовано становлення провідних інноваційних ідей у діяльності М. Х. Бунге, вплив яких спостерігається і на сучасному етапі модернізації освіти. Розглянуто періоди розвитку жіночої освіти, в яку своїми дослідженнями М. Х. Бунге зробив значний внесок. Проаналізовано новації М. Х. Бунге у підвищенні ефективності роботи викладача зі студентом.

***Ключові слова**: педагог, освітня діяльність, педагогічна спадщина, інноваційні ідеї, соціологічний напрям, наукова школа, навчальний процес.*

В данной статье выделено и проанализировано становление инновационных идей в деятельности Н. Х. Бунге, влияние которых отчетливо наблюдается и на современном этапе модернизации образования. Рассмотрено периоды развития женского образования, в которое своими исследованиями Н. Х. Бунге сделал значительный вклад. Проанализировано новации Н. Х. Бунге в повышении эфективности работы преподавателя со студентом.

***Ключевые слова**: педагог, образовательная деятельность, педагогическое наследие, инновационные идеи, социологическое направление, научная школа, учебный процесс.*

This article isolated and analyzed the emergence of innovative ideas in such activities of M. Kh. Bunge, which influence is clearly observed at the present stage of modernization of education. Periods of women's education development that M. Kh. Bunge made a great contribution by his researches are observed. Innovations of M. Kh. Bunge of rising efficacy of teacher work with a student.

Key words: pedagogue, educational activity, pedagogical heritage, innovative ideas, sociological direction, scientific school, educational process.

Віта Павленко

Громадсько-культурна діяльність Ю. Крашевського на Волині

У статті зроблено спробу проаналізувати громадсько-культурну діяльність Ю. І. Крашевського на Волині та виявити організаторські, подвижницькі засади його діяльності й культурницькі особливості вкладу у розвиток театрального мистецтва Волинського краю. Визначено чинники громадсько-культурної діяльності Ю. І. Крашевського на Волині.

***Ключові слова**: Ю. І. Крашевський, громадсько-культурна діяльність, організаторські, подвижницькі засади.*

В статье сделана попытка проанализировать общественно-культурную деятельность Ю. И. Крашевского на Волыни, выявить организаторские, подвижнические основы его деятельности и культурные особенности вклада в развитие театрального искусства Волынского края. Определены факторы общественно-культурной деятельности Ю. И. Крашевского на Волыни.

***Ключевые слова**: Ю. И. Крашевский, общественно-культурная деятельность, организаторские, подвижнические основы.*

In the article an attempt is made to analyse the public-cultural activity of Yu. I. Krashevskyi. The organizational and selfless basis of Yu. I. Krashevskyi's activity and the cultural peculiarities of his contribution in the development of Volyn land theatre art are clarified.The factors of public-cultural activity of Yu. I. Krashevskyi in Volyn is defined.

Key words: Yu. I. Krashevskyi, public-cultural activity, organizational, selfless basis.

Лариса Березівська

Державна політика щодо диференціації організації і змісту шкільної освіти в Україні в імперську добу (кінець XIX ст. – 1917 р.)

У статті розкрито організаційні та змістові характеристики диференціації як форми реалізації принципу індивідуалізації навчання у шкільній політиці царату. Наведено статистичні дані про кількість земських шкіл на 1910 р. для уявлення про різнотипну структуру шкільної освіти в Україні. Виявлено чинники, які впливали на зміст освіти.

***Ключові слова**: диференціація, індивідуалізація навчання, шкільна політика.*

В статье раскрыто организационные и содержательные характеристики дифференциации как формы реализации принципа индивидуализации обучения в школьной политике царизма. Представлено статистические данные о колличестве земских школ на 1910 г. для представления о разнотипной структуре школьного образования в Украине. Выявлено факторы, которые влияли на содержание образования.

***Ключевые слова**: дифференциация, индивидуализация обучения, школьная политика.*

The article discovers organizational and substantive characteristics of differentiation as a form of realization of the individualization of learning principle in school policies of the Tsarism. Statistic data about quality of zemski schools of 1910 year for imaginary about different-typed structure of school education in Ukraine are given. Factors which influenced the context of education are found out.

Key words: differentiation, individualization of learning, school policies.

Михаил Богуславский

Основные направления развития содержания общего образования в отечественной педагогике первой трети XX века

Проанализированы подходы к развитию содержания общего образования в начале XX века. Констатировано, что в начале XX века в передовой отечественной педагогической мысли произошел поворот к новой философии образования. Рассмотрены черты теории содержания образования. Приведены основные направления поисковой деятельности опытно-экспериментальных школ начала XX века. Описаны основные принципы организации учебно-воспитательного процесса опытно-экспериментальных учебных заведений.

***Ключевые слова**: общее образование, отечественная педагогика, опытно-экспериментальные учебные заведения.*

Проаналізовано підходи до розвитку змісту загальної освіти на початку XX століття. Констатовано, що на початку XX століття у передовій вітчизняній педагогічній думці відбувся поворот до нової філософії освіти. Розглянуто риси теорії змісту освіти. Наведено основні напрями пошукової діяльності дослідно-експериментальних шкіл початку XX століття. Описано основні принципи організації навчально-виховного процесу дослідно-експериментальних навчальних закладів.

***Ключові слова**: загальна освіта, вітчизняна педагогіка, дослідно-експериментальні навчальні заклади.*

Approaches to the development of context of the general education at the beginning of XX century are analyzed. It is established that at the beginning of the XX century that in the pedagogical native thought it was turn to the new philosophy of education. Lines of the theory of context of education are resulted in the article. Basic ways of searching activity of the research and experimental school of XX century are observed. Basic principles of training-educative process organization of the research and experimental educational establishments. are described.

Key words: general education, native pedagogy, research and experimental educational establishments.

Наталя Катруца

Синтоїзм, буддизм і конфуціанство як джерела формування освітньо-виховної системи Японії

Автор простежує основні етапи й особливості становлення освітньо-виховної системи Японії. Доводить, що упродовж всієї історії існування японської педагогіки основний наголос ставився на формуванні моральних якостей японця, його саморозвитку, самовдосконаленні, які базуються на синкретизмі трьох потужних релігійно-філософських доктрин – синтоїзму, буддизму й конфуціанства. Розкрито роль національних виховних традицій, проаналізовано феномен самурайства, його сутність і значення для сучасної виховної системи, а також акцентується увага на окремих негативних тенденціях у системі сучасного японського виховання.

***Ключові слова**: Японія, синтоїзм, буддизм, морально-етичне вчення Конфуція, самурайство, етичний кодекс бусідо, реформа освіти, система етичного виховання.*

Автор прослеживает основные этапы и особенности становления образовательно-воспитательной системы Японии. Доводит, что в течении всей истории существования японской педагогики основное ударение делалось на формирование качеств японца, его саморазвитие, самосовершенствование, базирующихся на синкретизме трёх мощных религиозно-философских доктрин – синтоизме, буддизме и конфуцианстве. Раскрыта роль национальных воспитательных традиций, проанализировано феномен самурайства, его сущность и значение для воспитательной системы, а также акцентируется внимание на отдельных негативных тенденциях в системе современного японского воспитания.

***Ключевые слова**: Япония, синтоизм, буддизм, морально-этическое учение Конфуция, самурайство, этический кодекс бусидо, реформа образования, система этического воспитания.*

The author investigates the main stages and peculiarities of formation the Japanese system of education and upbringing. It is demonstrated that during the whole course of history of Japanese pedagogy the main accent was put on forming moral qualities of a person, his/her self-development and self-improvement based on syncretism of the three powerful religious and philosophical doctrines – Shintoism, Buddhism and Confucianism. The role of national educational traditions is manifested. The phenomenon of Samurai, its essence and significance for modern educational system in Japan are analyzed. Certain negative tendencies in contemporary Japanese upbringing are accentuated.

Key words: Japan, Shintoism, Buddhism, moral-ethical teaching of Confucius, Samurai phenomenon, ethics code, bushido, education and upbringing reform, system of ethic education.

Наталя Коляда

Піонерський форпост як провідна форма організації дитячого руху (20–30-ті роки XX ст.)

У статті висвітлено історію становлення та розвитку піонерських форпостів у м. Києві як однієї з ефективних форм організації дитячого руху та суспільно-корисної діяльності вітчизняної піонерії 20–30-тих років XX ст. Особлива увага зосереджена на діяльності піонерських форпостів за місцем проживання – позашкільних закладів, основна мета діяльності яких полягала у забезпеченні змістовного дозвілля дітей.

***Ключові слова**: дитячий рух, піонерський форпост, київська піонерія 20–30-тих років XX ст.*

В статье отражена история становления и развития пионерских форпостов в г. Киеве как одной из эффективных форм организации детского движения и общественно-полезной деятельности отечественной пионерии 20–30-тых лет XX в. Особенное внимание сосредоточено на деятельности пионерских форпостов по месту жительства – внешкольных заведений, основная цель деятельности которых заключалась в обеспечении содержательного досуга детей.

***Ключевые слова**: детское движение, пионерский форпост, киевская пионерия 20–30-тых лет XX в.*

In the article history of becoming and development of pioneer outposts is reflected in Kyiv as one of effective forms of organization of child's motion and publicly-useful activity of domestic pioneer of 20–30 years of XX century. The special attention is concentrated on activity of pioneer outposts domiciliary out-of-school establishments, the primary purpose of activity of which consisted in providing of rich in content leisure of children.

Key words: child's motion, pioneer outpost, Kyiv pioneer of 20–30 years of XX century.

Надія Котельнікова

Періодизація історії розвитку післядипломної педагогічної освіти в КНР

У статті уточнені й обґрунтовані періоди становлення й розвитку післядипломної педагогічної освіти в Китаї. У межах кожного виділеного етапу розглянуто основні організаційні і змістові особливості. Наведено найпоширеніші форми підвищення кваліфікації на базі школи. Виявлено, що розвиток післядипломної освіти педагогічних кадрів в КНР носить поступовий характер.

***Ключові слова**: періодизація, післядипломна педагогічна освіта Китаю.*

В статье уточнены и обоснованы периоды становления и развития последипломного педагогического образования в Китае. Рассмотрены основные организационные и содержательные особенности каждого выделенного этапа. Представлены самые распространенные формы повышения квалификации на базе школы. Определено, что развитие последипломного образования педагогических кадров в КНР носит постепенный характер.

***Ключевые слова**: периодизация, последипломное педагогическое образование Китая.*

The article deals with and gives arguments for periodization of forming and developing postgraduate teacher education in China. Inside every period the main peculiarities of organization and contents of education are singled out. More spread forms of rising qualification on the base of school are given. It is found out that development of the postgraduate education of the pedagogical stuff in China.

Key words: periodization, postgraduate teacher education in China.

Оксана Кравченко

Пролеткульт: історія заснування та організаційні засади діяльності

У статті встановлено, що офіційно культурно-просвітницька і літературно-художня організація пролетарської самодіяльності була створена під час Першої Петроградської конференції пролетарських культурно-просвітницьких організацій (16, 17 і 19 жовтня 1917 р.). 15–20 вересня 1918 р. у Москві відбулася Перша всеросійська конференція пролетарських культурно-просвітницьких організацій, у ході роботи якої був прийнятий «Статут Всеросійської ради пролетарських культурно-просвітницьких організацій» як нормативний документ, що визначав порядок її організації та функціонування. Згодом був прийнятий «План організації Пролеткульту» як нормативний документ, відповідно до якого визначалася організаційна структура пролетарських культурно-просвітницьких організацій: фабрично-заводський пролеткульт, районний, міський та губернський, які підпорядковувалися Центральному комітету. Колегіальним органом, який встановлював порядок створення пролеткульту, була конференція, хід і проведення якої визначався нормативний документ «Конференція пролеткульту». При пролеткульті діяли організаційний, господарський, літературно-видавничий, театральний, шкільний, бібліотечний, клубний, музично-вокальний, науковий відділи.

***Ключові слова**: пролеткульт, культура, пролетаріат, конференція пролетарських культурно-просвітницьких організацій, статут, пролетарські студії, пролетарський клуб.*

В статье установлено, что официально культурно просветительская и литературно-художественная организация пролетарской самодеятельности была создана во время Первой Петроградской конференции пролетарских культурно просветительских организаций (16, 17 и 19 октября в 1917 г.). 15–20 сентября в 1918 г. в Москве состоялась Первая всероссийская конференция пролетарских культурно просветительских организаций, в ходе работы которой был принят «Устав Всероссийского совета пролетарских культурно просветительских организаций» как нормативный документ, который определял порядок ее организации и функционирования. Впоследствии был принят «План организации Пролеткульта» как нормативный документ, соответственно которому определялась организационная структура пролетарских культурно просветительских организаций: фабрично-заводской пролеткульт, районный, городской и губернский, которые подчинялись Центральному комитету. Коллегиальным органом, который устанавливал порядок создания пролеткульта, была конференция, ход и проведение которой определялся нормативный документ «Конференция пролеткульта». При пролеткульте действовали организационный, хозяйственный, литературно-издательский, театральный, школьный, библиотечный, клубный, музыкально вокальный, научный отделы.

***Ключевые слова**: пролеткульт, культура, пролетариат, конференция пролетарских культурно просветительских организаций, устав, пролетарские студии, пролетарский клуб.*

It is determined in the article that cultural-educational and literary-artistic organization of proletarian self-activity officially was established in times of the first Petrograd conference of proletarian cultural-educational organizations (16, 17, and 19 of October, 1917). 15–20 of September, 1918 in Moscow took place the first All-Russian conference of proletarian cultural-educational organizations in the course of which it was adopted «statue of All-Russian council proletarian cultural and educational organizations» as normative document, that defined order and functioning of its organization. Then the «Plan of proletarian cult organization» was adopted as normative document, accordingly to which it was determined organizational structure of proletarian cultural and educational organizations: factory-plant proletarian cult, district, urban and province, which were placed under Central committee. Collegiate organ, which established the order of proletarian cult foundation, it was conference, course and conferencing of it was defined Normative document «Conference of proletarian cult». Organizational, economic, literary-publishing, theatre, school, library, club, music-vocal, scientific departments functioned in proletarian cult.

Key words: proletarian cult, proletariate, conference of proletarian cultural and educational culture, statute, proletarian studios, proletarian club.

Алла Паладьєва

Стародавні мови в контексті розвитку гімназійної освіти в першій половині XIX століття

Розглянуто стародавні мови в контексті розвитку гімназійної освіти в першій половині XIX століття. Наведено навчальний план гімназій, який поширювався на всі гімназії Санкт-Петербурзького округу. Проаналізовано зміни, які були внесені до навчального плану С. Уваровим. Зроблено висновок, що в XIX столітті «кожна людина повинна володіти латинською мовою».

***Ключові слова**: стародавні мови, гімназійна освіта, навчальні плани.*

Рассмотрены древние языки в контексте развития гимназического образования в первой половине XIX века. Представлен учебный план гимназий, который распространялся на все гимназии Санкт-петербургского округа. Проанализированы изменения, которые были внесены в учебный план С. Уваровим.

Сделано вывод, что в XIX веке «каждый человек должен владеть латинским языком».

***Ключевые слова**: древние языки, гимназическое образование, учебные планы.*

Ancient languages in the context of gymnasium education development in the first half of the XIX century are observed. Curricula of gymnasiums that were spread on all gymnasiums of Saint-Petersburg region. It is analyzed changes that were added to the curricula of S. Uvarov. The conclusion is made that in the XIX century «cultural man should speak Latin».

Key words: ancient languages, gymnasium education, curricula.

Оксана Петренко

Специфіка гендерної соціалізації школярів у дитячих громадських організаціях у 20–30-ті роки XX ст.

У статті аналізуються особливості гендерної соціалізації школярів у дитячих і молодіжних громадських організаціях у 20–30-ті рр. XX століття, конструювання піонерською і комсомольською організаціями уявлення у школярів і школярок про чоловіче і жіноче, про лідерство.

***Ключові слова**: гендерна соціалізація, дитячі громадські організації, піонерська організація, комсомол, гендерна рівність.*

В статье анализируются особенности гендерной социализации школьников в детских и молодежных общественных организациях в 20–30-е гг. XX столетия, конструирование пионерской и комсомольской организациями представлений у школьников и школьниц о мужском и женском, о лидерстве.

***Ключевые слова**: гендерная социализация, детские общественные организации, пионерская организация, комсомол, гендерное равенство.*

In article features of gender socialization of pupils in children's and youth public organizations in 20–30th XX centuries, designing by the pioneer and Komsomol organizations of representation at schoolboys and schoolgirls about man's and female, about leadership are analyzed.

Key words: gender socialization, children's public organizations, the pioneer organization, Komsomol, gender equality.

Юрій Тимошенко

Фізкультурна освіта в УРСР у повоєнні роки

В основі статті – дослідження розвитку фізкультурної освіти в повоєнній Україні. З одного боку, аналізується стан підготовки кадрів для сфери фізичної культури, зокрема кадровий потенціал у спеціальних навчальних закладах; загальний рівень абітурієнтів, успішність студентів. З іншого боку – досліджується ситуація з фізичним вихованням у загальноосвітніх школах, середніх і вищих навчальних закладах. Звертається увага на упереджене ставлення деяких керівників до фізичного виховання. Розкриваються заходи, до яких вдається влада, аби змінити на краще ситуацію у цій сфері.

***Ключові слова**: фізичне виховання, освіта, екстернатура, інститути, технікуми, школи.*

В основе статьи – исследование развития физкультурного образования в послевоенной Украине. С одной стороны, анализируется уровень подготовки кадров для сферы физической культуры, а именно кадровый потенциал специальных учебных заведений; общий уровень абитуриентов, успеваемость студентов. С другой – исследуется ситуация с физическим воспитанием в общеобразовательных школах, средних и высших учебных заведениях. Обращается внимание на негативное отношение некоторых руководителей к физическому воспитанию. Раскрываются мероприятия, благодаря которым государственная власть пытается изменить ситуацию в этой сфере в лучшую сторону.

***Ключевые слова**: физическое воспитание, образование, екстернатура, институты, техникумы, школы.*

The basis of the article is research of physical culture education development in Ukraine after the World War II. On the one hand the situation with education of professional stuff for physical culture sphere is analyzed, especially the professional potential in specialized schools, the basic level of graduates, student's marks. On the other hand – the situation with teaching physical activities in ordinary schools and universities is researched. The attention is paid to prejudice attitude of some education leaders to physical activities. The instrument, which is used by public authorities to change the situation for bolter, is descried.

Key words: physical education, education, technical schools, schools.

Олександра Янкович

Освітні інновації вищої педагогічної школи України у ретроспективі

Здійснено ретроспективний аналіз розвитку освітніх інновацій у педагогічних інститутах України з 1957 по 1990 рр. З'ясовано причини їх необґрунтованого вилучення із навчально-виховного процесу. Виявлено перспективи поліпшення підготовки вчителя на сучасному етапі.

***Ключові слова**: освітня інновація, професійна майстерність, педагогічна освіта, підготовка вчителя.*

Осуществлен ретроспективный анализ развития образовательных инноваций в педагогических институтах Украины с 1957 по 1990 гг. Установлены причины их необоснованного изъятия из учебно-воспитательного процесса. Выявлены перспективы улучшения подготовки учителя на современном этапе.

***Ключевые слова**: образовательная инновация, профессиональное мастерство, педагогическое образование, подготовка учителя.*

Retrospective analysis of educational innovations has been put into practice in Ukrainian Pedagogical Institutes since 1957 until 1990. The reasons of their unsubstantiated withdrawal from the educational process have been ascertained. The perspectives of the teacher training improvement have been discovered at present stage.

Key words: educational innovation, professional skill, pedagogical education, teacher training.

Галина Фещенко

Циркулярний лист № 2 всеукраїнського центрального бюро з перепідготовки працівників освіти

У статті представлено Циркулярний лист № 2 Всеукраїнського Центрального Бюро з перепідготовки працівників освіти, в якому накреслено чіткі завдання, визначено організаційні моменти та форми перепідготовки педагогічних кадрів.

***Ключові слова**: перепідготовка працівників освіти, краєзнавча робота, педагогічні курси, краєзнавство, самоосвіта, організаційні форми.*

В статье представлено Циркулярное письмо № 2 Всеукраинского Центрального бюро по переподготовке работников образования, в котором очерчены четкие задачи, определены организационные моменты и формы переподготовки педагогических кадров.

***Ключевые слова**: переподготовка работников образования, краеведческая работа, педагогические курсы, краеведение, самообразование, организационные формы.*

The Circular sheet № 2 of the Allukrainian Central bureau from retraining of workers of education is presented in the article in which clear tasks are drawn in and organizational moments and forms of retraining of pedagogical shots are certained.

Key words: retraining of workers of education, regional work, pedagogical courses, study of a particular region, self-education, organizational forms.